

Universitetet i Bergen
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium

Pensumliste NOLI 102 – Litteratur etter 1900

(utan avkryssing – standard pensumliste med kryss vert lagt ut separat)

Til studenten:

Studentar som vil leggje opp andre verk enn dei som er markert med kryss i standard pensumliste, må sjølve fylle ut ei pensumliste og levere ho til instituttet innan fristen som vert kunngjort. Lista vert då grunnlag for eksamen.

STUDENT:.....

(BRUK BLOKKBOKSTAVAR)

1. Litterære tekstar

a) Lyrikk

Om lag 60 sider nordisk lyrikk frå perioden etter 1900.¹ Forfattarane/tekstane nedanfor må vere med. Kryss av der det er val mellom fleire dikt.

Johannes V. Jensen: ”Paa Memphis Station” (1906) (4 s.)

Olaf Bull: Eitt dikt. Vel mellom:

”Om Vaaren” (1909) (3 s.)

”Metope” (1927) (3 s.)

Pär Lagerkvist: ”Ångest, ångest är min arvedel” (1916) (1 s.)

Edith Södergran: Eitt dikt. Vel mellom:

”Dagen svalnar ...” (1916) (1 s.)

”Vierge moderne” (1916) (0,5 s.)

”Landet som icke är” (1925) (1 s.)

Gunnar Björling: ”Jag förstår ej dikt som skrives”

Kristofer Uppdal: Eitt dikt. Vel mellom:

”Bloddrope-trall” (1919) (3 s.)

”Sauros-skratt” (1919) (2 s.)

”Isberget” (1920) (4 s.)

”Vaarkveld”

Olav Nygard: Eitt dikt. Vel mellom:

”No reiser kvelden seg” (1923) (1 s.)

¹ Ei normalside i lyrikk blir rekna til 25 linjer. Sidetalet blir utrekna etter denne tabellen:

1–13 linjer: 0,5 s.

14–32 linjer: 1,0 s.

33–38 linjer: 1,5 s.

39–57 linjer: 2,0 s.

osv.

- [] "Til son min" (1934) (2 s.)
- [] "No kjem dei att" (u.å.) (1 s.)
- Gunnar Ekelöf: Eitt dikt. Vel mellom:
 - [] "Blommorna sover i fönstret" (1932) (0,5 s.)
 - [] "Eufori" (1941) (1,5 s.)
- Karin Boye: Eitt dikt. Vel mellom:
 - [] "Ja visst gör det ont" (1935) (1 s.)
 - [] "Bön til solen" (1935) (1 s.)
- Erik Lindegren: Eitt dikt. Vel mellom:
 - [] "(i speglarnas sal)" (1942) (0,5 s.)
 - [] "Vid Shelleys hav" (1947) (1 s.)
- Gunvor Hofmo:
 - [] "Fra en annen virkelighet" (1948) (1 s.)
 - [] "Lengsel" (1940–45) (1 s.)
 - [] "Hva vet du ..." (1948) (0,5 s.)
- Tarjei Vesaas: "Det ror og ror" (1949) (2s)
- Rolf Jacobsen: To dikt. Vel mellom:
 - [] "Byens metafysikk" (1933) (1 s.)
 - [] "Stavkirker" (1954) (1 s.)
 - [] "Stillheten etterpå" (1965) (1 s.)
 - [] "Bussene lengter hjem" (1956) (1 s.)
- Paal Brekke:
 - [] "Der alle stier taper seg" (1960) (1 s.)
 - [] "Roerne fra Itaka" (utdrag) (5 s.)
 - [] "Greners tyngde" (0,5 s.)
- Astrid Hjertenæs Andersen: "Hestene står i regnet" (1964) (1 s.)
- Olav H. Hauge: To dikt. Vel mellom:
 - [] "Elvi burtanum fjorden" (1956) (1 s.)
 - [] "Til eit Astrup-bilete" (1961) (1 s.)
 - [] "Kvardag" (1966) (1 s.)
 - [] "Sleggja" (1966) (0,5 s.)
- Georg Johannesen: "Venteuke" (1965) (3 s.)
- Stein Mehren: Eitt dikt. Vel mellom:
 - [] "Gobelin Europa" (1965) (1 s.)
 - [] "Til min datter, som jeg bærer på armen om natten i Holmesund" (1969) (1 s.)
- Paal-Helge Haugen: "Allmektig morgon" (1967) (0,5 s.)
- Jan Erik Vold: Eitt dikt. Vel mellom:
 - [] "Bildet stanser på Barkåker-diktet" (1968) (3,5 s.)
 - [] "Nyttårsdiktet" (1968) (1 s.)
 - [] "Tang" (1968) (1 s.)
 - [] "Goddag!" (1969) (1 s.)
- Eldrid Lunden: frå *Mammy, blue*, avd. I (1977) (1 s.)
- Karin Moe: "Materialienasjon i bokstaveleg forstand" (1980) (2 s.)

Tor Ulven: Eitt dikt. Vel mellom:

"Obligatorisk undervisning" (1980) (0,5 s.)

"I skogen" (1981) (1,5 s.)

Tomas Tranströmer: "Näktergalen i Badelunda" (1989) (1 s.)

Arnold Eidslott: Eitt dikt. Vel mellom:

"Diktet" (1982) (0,5 s.)

"Årene i Leipzig" (1989) (0,5 s.)

Henrik Nordbrandt: "Nu kan jeg ikke bruge dig længere" (1975)

Benny Andersen: "Udsigt med kikkert" (1981)

Pia Tafdrup:

"Viber ved midnat" (1994) (0,5 s.)

"En by i himlen" (1994) (1,5 s.)

Det er mogleg å føre opp fleire dikt av same forfattar og å velje dikt frå utvalet ovanfor som ikkje allereie er kryssa av. Islandske og færøyske dikt kan leggjast opp i omsetjing. Skriv opp tittel, årstal og kjelde under "Avvik frå pensumlista" (til slutt).

b) Dramatikk

August Strindberg: *Ett drömspel* (1902)

Nordahl Grieg: Eitt drama. Vel mellom:

Vår ære og vår makt (1935)

Nederlaget (1937)

Jens Bjørneboe: Eitt drama. Vel mellom:

Fugleelskerne (1966)

Semmelweis (1968)

Cecilie Løveid: *Måkespisere* (1982)

Jon Fosse: Eitt drama. Vel mellom:

Og aldri skal vi skiljast (1994)

Namnet (1995)

Nokon kjem til å komme (1996)

c) Epikk

Romanar

Sigrid Undset: Ein roman. Vel mellom:

Jenny (1911)

Kransen (1920)

Olav Duun: Ein roman. Vel mellom:

Medmenneske (1929)

Menneske og maktene (1938)

Tarjei Vesaas: Ein roman. Vel mellom:

Fuglane (1957)

Isslottet (1963)

Dag Solstad: Ein roman. Vel mellom:

Irr! Grønt! (1969)

Roman 1987 (1987)

Ein norsk roman 1900–1945. Vel mellom:

- [] Knut Hamsun: *Markens grøde* (1917)
- [] Knut Hamsun: *Siste kapittel* (1923)
- [] Aksel Sandemose: *En flyktning krysser sitt spor* (NB! 1933-utg.)
- [] Aksel Sandemose: *Det svundne er en drøm* (1946)
- [] Cora Sandel: *Alberte og Jakob* (1926)
- [] Cora Sandel: *Alberte og friheten* (1931)

Ein norsk roman etter 1945. Vel mellom:

- [] Torborg Nedreaas: *Musikk fra en blå brønn* (1960)
- [] Kjartan Fløgstad: *Dalen Portland* (1977)
- [] Jan Kjærstad: *Homo Falsus* (1987)
- [] Karin Moe: *Blove: 1. bok* (1990)
- [] Lars Amund Vaage: *Rubato* (1995)
- [] Erlend Loe: *Naiv. Super* (1996)
- [] Hanne Ørstavik: *kallet – romanen* (2006)

Ein dansk roman. Vel mellom:

- [] Tom Kristensen: *Hærværk* (1930)
- [] William Heinesen: *De fortabte Spillemand* (1950)
- [] Martin A. Hansen: *Løgneren* (1950)
- [] Hans Jørgen Nielsen: *Fodboldenglen* (1979)
- [] Solvej Balle: *Lyrefugl* (1986)
- [] Svend Åge Madsen: *Genspejlet* (1999)
- [] Helle Helle: *Rødby-Puttgarden* (2005)

Ein svensk roman. Vel mellom:

- [] Hjalmar Söderberg: *Martin Bircks ungdom* (1901)
- [] Moa Martinson: *Mor gifter sig* (1936)
- [] Pär Lagerkvist: *Dvärgen* (1944)
- [] Pär Lagerkvist: *Barabbas* (1950)
- [] Per O. Enquist: *Legionärarna* (1968)
- [] Göran Tunström: *Juloratoriet* (1983)

Kortprosa

Ragnhild Jølsen: Frå *Brugshistorier* (1907): ”Bønnens Magt” og ”Aandehjælp”

Olav Duun: ”Den eine og dei andre” (1924)

Cora Sandel: ”Kunsten å myrde” (1935)

Karen Blixen: ”Det ubeskrevne Blad” (1957)

Lars Ahlin: ”Kommer hem och är snäll” (1944)

Tarjei Vesaas: ”Naken” (1952)

Johan Borgen: Ei novelle. Vel mellom:

- [] ”Elsk meg bort fra min bristende barndom” (1952)
- [] ”Victoria Regia” (1954)
- [] ”Stjernen”

Dag Solstad: «Moskva» (1967)
Liv Køltzow: "I dag blåser det" (1970)
Bjørn Vik: "På bussen er det fint" (1972)
Kjell Askildsen: "Carl Lange" (1983)
Lisbeth Hiide: "Tapt en poesi: Tabets Alt din Vinding Skabe" (1985)
Lars Amund Vaage: "Kyr" (1983)
Frode Grytten: "Song frå linje 69" (2001)

d) Sakprosa

Sigrid Undset: Brev til Andrea Hedberg (1902)
Alexander L. Kielland: Brev til Bjørnstjerne Bjørnson (1903)
Helge Krog: Tale på 50-årsdagen (1939)
Einar Gerhardsen: Friheten og demokratiet i fare (Kråkerøytalen) (1948)
Jens Bjørneboe: Tale til årets russ (1956)
Halldis Moren Vesaas: Kva livet har lært meg (1967)
Jon Hellesnes: Ferdaminne. DC9 (1978)

2 Litteraturhistorie

a) Norsk litteraturhistorie

Les om litteraturen etter 1900 i eitt av desse verka:

Per Thomas Andersen: *Norsk litteraturhistorie*.

Edvard Beyer: *Norsk litteraturhistorie*.

Bjarne Fidjestøl m.fl.: *Norsk litteratur i tusen år. Teksthistoriske linjer*.

b) Dansk litteraturhistorie

Eit utval på om lag 25 sider frå dansk litteraturhistorie (periode-, sjanger- eller forfattarskapstudium).

Frå Else Cederborg: *Det drømmende barn og andre fortællinger af Karen Blixen* (1979):
"Introduktion til Karen Blixens forfatterskab" (s. 234-285)

c) Svensk litteraturhistorie

Eit utval på om lag 25 sider frå svensk litteraturhistorie (periode-, sjanger- eller forfattarskapstudium).

Frå Clas Zilliacus (red.): *Finlands svenska litteraturhistoria II* (2000):
Modernisternas tiotal och tjugotal (s. 87-92)
"Södergranreceptionen" (s. 100-101)

Frå Lars Lönnroth m.fl. (red.): *Den Svenska Litteraturen* (1999):
[Strindberg:] "Drömspelet" (*Genombrottstiden 1830-1920*, s. 343)
"Fyrtioåret — modernismens genombrott" (*Från modernism till massmedial marknad 1920-1995*, s. 220-230)

3 Litteraturteori

a) Sjangerteori

Chr. Janss og Chr. Refsum: *Lyrikkens liv* (2003) s. 9-115.

[] Rolf Gaasland:

Fortellerens hemmeligheter. Innføring i litterær analyse (1999) s. 11–115.

eller

[] Petter Aaslestad:

Narratologi. En innføring i anvendt fortelle teori (2005) s. 9–96.

Frode Helland og Lisbeth P. Wærp:

Å lese drama. Innføring i teori og analyse (2005) s. 9–96.

Sakprosa:

Gerhard Haas: *Essayets særmerke og topoi* (1982)

Anders Johansen og Jens E. Kjeldsen: *Talens rom. I Virksomme taler* (2005), s. XXII–XLVIII.

Frå Stina Hansson: *Brevstállare till och med 1960. I Svensk brevskrivning* (1988) s. 86–95

b) Litteraturhistoriografi

Edvard Beyer: "Norsk litteraturhistorieskriving fra 1860- til 1970-årene" (1990)

c) Stilhistorie og epoke

Willy Dahl: *Stil og struktur* (1965/1995), kap. XII: "Nye former og nye ord".

Per Thomas Andersen: "Farvel til Europa" (1984)

Per Stounbjerg: "Afsked med tilforladeligheden. Om modernismen" (1998)

d) Litterær analyse og tolking

Anders Palm: "Att tolka texten" (1998)

TEKSTUTGÅVER

Primærlitteratur

Lyrikk:

Idar Stegane m.fl. (red.): *Norske tekster. Lyrikk* (1998). (Dei aller fleste obligatoriske norske dikta finst her.)

Ivar Havnevik (red.): *Den store norske dikt boken. Norsk lyrikk gjennom tidene* (2005).

Knut Imerslund (red.): *Norske dikt i 1000 år* (1997).

Kortprosa:

Steinar Gimnes og Jorunn Hareide (red.): *Norske tekster. Prosa* (2009)

Sakprosa (pensum i sakprosa blir dekt i kompendiet for kurset):

Ottar Grepstad (red.): *Norske tekster. Sakprosa* (1999)

Anders Johansen og Jens E. Kjeldsen: *Virksomme ord. Politiske taler 1814–2005* (2005)

Sekundærlitteratur

Pensum i *dansk* og *svensk* litteraturhistorie (pkt. 2, b og c) kan veljast frå t.d. desse verka:

P.H. Traustedt (red.): *Dansk Litteratur Historie*, 6 b. [1964-1966], ny utv. utg. Kbh.: Politiken 1976-77.

Dansk litteraturhistorie [skrevet av et forfatterkollektiv], 9 b. [1983-1985], 3. utg. Kbh.: Gyldendal 2000.

Ib. Fischer Hansen m.fl. (red.): *Litteraturhåndbogen* [1985], 6. utg. Kbh. 2001.

Johannes Fibiger og Gerd Lütcken: *Litteraturens veje* Kbh. 1996.

Sven Delblanc og Lars Lönnroth: *Den Svenska Litteraturen*, 7 b., Sth. 1987-1990.
Bernt Olsson og Ingemar Algulin: *Litteraturens historia i Sverige* [1987], 4. oppl. Sth. 1995.
Elisabeth Møller Jensen (red.): *Nordisk kvindelitteraturhistorie*, 5 b, Kbh. 1993-1998.
(Svensk utg.: *Nordisk kvinnolitteraturhistoria*, Höganäs 1993-2000.)

Kompendium

Det blir utarbeidd kompendium for dansk og svensk lyrikk og kortprosa, for sakprosa og for artiklar (evt. utdrag av større verk) frå pensum i sekundærlitteratur. Andre korte tekster som er vanskeleg tilgjengelege på anna vis, vil som regel også bli å finne i kompendiet.

Heile verk

Heile pensumverk må som hovudregel kjøpast eller lånast av studentane. Det gjeld både primær- og sekundærlitteratur.

Språkform

Heile tekstpensum skal som hovudregel lesast i original språkform. Det skal t.d. ikkje nyttast omsette versjonar av dansk og svensk litteratur, heller ikkje moderniserte versjonar av eldre norsk litteratur.

Avvik frå pensumlista:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dato: Student:.....

Godkjenning:

Dato: Faglærer: